

A BIZOTTSÁG 10/2008/EK RENDELETE**(2008. január 8.)**

az integrált szociális védelmi statisztikák európai rendszeréről (ESSPROS) szóló 458/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az ESSPROS-alaprendszerben és a nyugdíjban részesülők moduljában használt fogalom-meghatározások, részletes osztályozások és közzétételi szabályok frissítése tekintetében történő végrehajtásáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel az integrált szociális védelmi statisztikák európai rendszeréről (ESSPROS) szóló, 2007. április 25-i 458/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 7. cikkének (1) és (3) bekezdésére,

mivel:

- (1) A 458/2007/EK rendelet módszertani keretet hozott létre a statisztikáknak a Közösség javát szolgáló összehasonlítható alapon történő összeállítására, valamint határidőket szabott a ESSPROS-szal (European system of integrated social protection statistics, integrált szociális védelmi statisztikák európai rendszere) összhangban összeállított statisztikák továbbítására.
- (2) A 458/2007/EK rendelet 7. cikkének (3) bekezdése értelmében végrehajtó intézkedéseket kell hozni a szóban

forgó adatok részletes osztályozására, az alkalmazandó fogalom-meghatározásokra és a közzétételi szabályok aktualizálására vonatkozóan az ESSPROS-alaprendszerben és a nyugdíjban részesülők moduljában.

- (3) Az ebben a rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Statisztikai Programbizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 458/2007/EK rendelet 7. cikkének (3) bekezdésében előírt végrehajtó intézkedések az ESSPROS-alaprendszer (rendszerenkénti és részletes juttatásonkénti mennyiségi és minőségi adatok) és a nyugdíjban részesülők modulja tekintetében az 1–3. mellékletben vannak meghatározva.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő 20. napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2008. január 8-án.

a Bizottság részéről
Joaquín ALMUNIA
a Bizottság tagja

⁽¹⁾ HL L 113., 2007.4.30., 3. o.

1. MELLÉKLET

FOGALOM-MEGHATÁROZÁSOK

1. AZ ESSPROS-ALAPRENDSZER FOGALOM-MEGHATÁROZÁSAI

1.1. RENDSZEREK CSOPORTOSÍTÁSA: A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI RENDSZEREK OSZTÁLYOZÁSI KRITÉRIUMAI

1.1.1. **Döntéshozatal**

A döntéshozatal a legfontosabb döntéseket hozó egységre utal: a juttatások szintje, a kifizetés feltételei és a rendszer finanszírozási módja. A rendszerek lehetnek a kormányzat által ellenőrzöttek vagy kormányzat által nem ellenőrzöttek.

1.1.2. **Jogi végrehajtás**

A jogi végrehajtás a jogszabályokban meghatározott, biztosított személyek tagságára vonatkozó szabályokra utal. A társadalombiztosítási rendszerekben való tagság lehet kötelező, vagy nem kötelező.

1.1.3. **Jogosultság megállapítása**

A jogosultság megállapítása arra az alapra utal, amely a biztosított személyt a juttatások igénybevételére feljogosítja: hozzájárulás fizetésétől függően, vagy attól függetlenül.

1.1.4. **A rendszer alkalmazási köre**

A rendszer alkalmazási köre a lakosság biztosított részére utal (a teljes lakosság, a dolgozók összessége vagy többsége, vagy a lakosság egy speciális része).

1.1.5. **A védelem szintje**

A védelem szintje arra utal, hogy a társadalombiztosítási rendszerek alap, vagy kiegészítő védelmi szintet nyújtanak.

1.2. TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI RENDSZEREK BEVÉTELEI

1.2.1. A „szociális hozzájárulások” a munkáltatók részéről az alkalmazottaikkal kapcsolatban felmerülő, vagy a biztosított személyek által a szociális juttatásokra való jogosultság biztosítása érdekében viselt költségek.

1.2.2. Az „általános kormányzati hozzájárulások” a kormány részéről felmerülő, a nem járulékfizetésen alapuló rendszerek működtetésével és a más belföldi társadalombiztosítási rendszerek számára nyújtott pénzügyi támogatással kapcsolatos költségeit jelentik.

1.2.3. Az „átcsoportosítás más rendszerekből” a más társadalombiztosítási rendszerekből kapott egyoldalú befizetéseket jelenti. Magukban foglalják a más rendszerből átirányított szociális hozzájárulásokat.

1.2.4. Az „egyéb bevételek” a társadalombiztosítási rendszerek egyéb folyó bevételeit jelentik.

1.3. TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI RENDSZEREK KIADÁSAI

1.3.1. **Funkciók**

A társadalombiztosítási juttatás funkciója azt az elsődleges célt jelenti, amelynek érdekében a társadalombiztosítás működik, a jogszabályi és intézményi rendelkezésekre való tekintet nélkül.

1.3.1.1. Beteg-/egészségügyi ellátás

Testi és szellemi betegségekhez kapcsolódó jövedelem-fenntartó és pénzbeli támogatás, a fogyatékoság kivételével. Az egészségügyi ellátás a biztosított személyek egészségének helyreállítására vagy javítására irányul, a rendellenesség eredetére való tekintet nélkül.

1.3.1.2. Fogyatékoság

Testileg vagy szellemileg fogyatékos személyek gazdasági és szociális tevékenységekbe történő részvételre való képtelenségéhez kapcsolódó jövedelem-fenntartó és pénzbeli vagy természetbeni támogatás.

1.3.1.3. Öregség

Idős korhoz kapcsolódó jövedelem-fenntartó és pénzbeli vagy természetbeni támogatás (az egészségügyi ellátás kivételével).

1.3.1.4. Túlélő hozzátartozók

Családtag halálesetéhez kapcsolódó jövedelem-fenntartó és pénzbeli vagy természetbeni támogatás.

1.3.1.5. Család/gyermekgondozás

A terhességhez, szüléshez és örökbefogadáshoz, gyermekek felneveléséhez és más családtagokról való gondoskodáshoz kapcsolódó jövedelem-fenntartó és pénzbeli vagy természetbeni támogatás (az egészségügyi ellátás kivételével).

1.3.1.6. Munkanélküliség

Munkanélküliséghez kapcsolódó jövedelem-fenntartó és pénzbeli vagy természetbeni támogatás.

1.3.1.7. Lakhatás

Hozzájárulás a lakhatási költségekhez.

1.3.1.8. Máshová be nem sorolt szociális kirekesztettség

Kifejezetten a más juttatások által le nem fedett szociális kirekesztettség elleni küzdelem céljára szolgáló pénzbeli vagy természetbeni támogatás (az egészségügyi ellátás kivételével).

1.3.2. Társadalombiztosítási juttatások

1.3.2.1. A pénzbeli juttatás pénzben kifizetett juttatást jelent és a hozzá kapcsolódó tényleges kiadásokat a kedvezményezettnek nem kell igazolnia.

1.3.2.2. A *természetbeni* juttatás termékek és szolgáltatások formájában juttatott támogatást jelent. Visszatérítés formájában és közvetlenül is nyújtható.

1.3.2.3. A rászorultság ellenőrzése alapján nyújtott támogatások olyan szociális juttatásokat jelentenek, amelyek közvetve vagy közvetlenül függenek a kedvezményezett egy bizonyos szint alá eső jövedelmi és/vagy vagyoni helyzetétől.

1.3.3. Az „adminisztrációs költségek” a rendszerre terhelt, annak irányításával és igazgatásával kapcsolatban felmerülő költségeket jelentik.

1.3.4. Az „átcsoportosítások más rendszerekből” a más társadalombiztosítási rendszerekbe való egyoldalú befizetéseket jelentik. Magukban foglalják a más rendszerekbe átirányított szociális hozzájárulásokat.

1.3.5. Az „egyéb kiadások” a társadalombiztosítási rendszerek egyéb kiadásait jelentik (tulajdonosi jövedelem fizetése és más kiadások).

2. A NYUGDÍJBAN RÉSZESÜLŐK MODULJÁNAK FOGALOM-MEGHATÁROZÁSAI

2.1. NYUGDÍJBAN RÉSZESÜLŐK

A nyugdíjban részesülők száma az egyes szakaszokban azon személyek száma, akik legalább egy nyugdíjban részesülnek az ESSPROS-ban meghatározott hét kategóriából:

- rokkantsági nyugdíj,
- csökkent munkaképesség miatti korengedményes nyugdíj,
- öregségi nyugdíj,
- előnyugdíj,
- részleges nyugdíj,
- túlélő hozzátartozói nyugdíj,
- munkaerő-piaci okok miatti korengedményes nyugdíj.

Bármely, több nyugdíjban is részesülő személy csak egyszer kerül számolásra (nyugdíjban részesülők száma kétszeri számítás nélkül).

- 2.1.1. A „rokkantsági nyugdíj” időszakos kifizetéseket jelent olyan, a referenciarendszerben megállapítottak szerinti törvényes/előírt nyugdíjkorhatárt még el nem érő személy jövedelmének fenntartására vagy támogatására, akiknek a munka- és keresőképessége fogyatékoság miatt a jogalkotó által megállapított legalacsonyabb szint alá csökkent.
- 2.1.2. A „csökkent munkaképesség miatti korengedményes nyugdíj” időszakos kifizetéseket jelent a csökkent munkaképessége miatt a referenciarendszerben megállapítottak szerinti törvényes/előírt nyugdíjkorhatár elérése előtt nyugdíjba vonuló idősebb dolgozók számára.
- 2.1.3. Az „öregségi nyugdíj” időszakos kifizetéseket jelent i. a kereső foglalkozásból a törvényes/előírt nyugdíjkorhatáron nyugdíjba vonuló jogosult jövedelemszintjének fenntartására, vagy ii. idős személyek jövedelmének támogatására (a korlátozott időtartamú támogatások kivételével).
- 2.1.4. Az „előnyugdíj” a vonatkozó rendszerben vagy a referenciarendszerben meghatározott törvényes/előírt kort megelőzően nyugdíjba vonuló jogosultak jövedelemszintjének fenntartását célzó időszakos kifizetéseket jelent.
- 2.1.5. A „részleges nyugdíj” a teljes összegű nyugdíj egy részének időszakos kifizetését jelenti olyan idős dolgozóknak, akik csökkentett munkaidőben tovább dolgoznak, vagy akiknek a szakmai tevékenységéből származó jövedelme egy meghatározott határérték alatt marad.
- 2.1.6. A „túlélő hozzátartozói nyugdíj” időszakos kifizetéseket jelent olyan személy részére, akinek jogosultsága a biztosított személlyel való rokon kapcsolatából származik (özvegyek, árvák és hasonló).
- 2.1.7. A „munkaerő-piaci okok miatti korengedményes nyugdíj” időszakos kifizetést jelent olyan idősebb dolgozók részére, akik munkanélküliség vagy gazdasági intézkedések, például ipari ágazat vagy gazdasági szervezetek átstrukturálása miatti leépítések következtében a törvényes/előírt nyugdíjkorhatár elérése előtt vonulnak nyugdíjba.

2.2. TÖRVÉNYES/ELŐÍRT NYUGDÍJKORHATÁR AZ ÖREGSÉGI JUTTÁSOK IGÉNYBEVÉTELÉHEZ

A törvényes nyugdíjkorhatár azt a kort jelenti, amelynek elérésével a juttatások kifizethetővé válnak, amennyiben a jogszabályok vagy a szerződés így rendelkeznek. Ez a kor iparágtól, tevékenységtől, nemtől stb. függően országanként vagy tagállamon belül is eltérő lehet.

Ha nincsen törvényes nyugdíjkorhatár, akkor azt az előírt nyugdíjkorhatárt kell figyelembe venni, amely abban a nyugdíjrendszerben van meghatározva, amely a nyugdíjban részesülő számára a nyugdíjat fizeti.

3. REFERENCIA KÉZIKÖNYV

Az e rendelet alkalmazásakor használandó részletes fogalom-meghatározásokat az Európai Bizottság és a tagállamok együttműködésével készülő ESSPROS-kézikönyv tartalmazza.

2. MELLÉKLET

RÉSZLETES OSZTÁLYOZÁS

1. AZOKNAK A RENDSZEREKNEK ÉS MENNYISÉGI ADATOKNAK AZ OSZTÁLYOZÁSA, AMELYEKRE AZ ESSPROS-ALAPRENDSZER KITERJED (BELEÉRTVE A BEVÉTELEKET, KIADÁSOKAT ÉS FUNKCIÓNKÉNTI JUTTATÁSOKAT IS)

- 1.1. RENDSZEREK OSZTÁLYOZÁSA (Minőségi információ)

Kritérium: döntéshozatal

Kormányzat által ellenőrzött rendszerek

Nem kormányzat által ellenőrzött rendszerek

Kritérium: jogi végrehajtás

Kötelező rendszerek

Nem kötelező rendszerek

Kritérium: jogosultság megállapítása

Járulékfizetésen alapuló rendszerek

Nem járulékfizetésen alapuló rendszerek

Kritérium: alkalmazási kör

Egyetemes rendszerek

Általános rendszerek

Speciális rendszerek

Kritérium: a védelem szintje

Alaprendszerek

Kiegészítő rendszerek

1.2. MENNYISÉGI ADATOK OSZTÁLYOZÁSA

Az e rendelet alkalmazásakor használandó részletes fogalom-meghatározásokat az Európai Bizottság és a tagállamok együttműködésével készült ESSPROS-kézikönyv tartalmazza. Ezek a részletes osztályozások az alábbiakban található első szintű osztályozásban vannak összevonva.

1.2.1. Bevételek

Az ESSPROS-alaprendszer a társadalombiztosítási rendszer bevételeit típus és eredet szerint osztályozza. A típus egy kifizetés természetét vagy okát jelöli: szociális hozzájárulás, általános kormányzati hozzájárulás, átcsoportosítás más rendszerekből és egyéb bevételek.

1.2.1.1. Bevételek típus szerint

Összes bevétel

Szociális hozzájárulás

Munkáltató szociális hozzájárulása

Biztosított személy szociális hozzájárulása

Általános kormányzati hozzájárulás

Címkézett adó

Általános bevétel

Átcsoportosítás más rendszerből

Más rendszerből átirányított szociális hozzájárulások

Más átcsoportosítás más belföldi rendszerekből

Egyéb bevétel

Tulajdonosi jövedelem

Egyéb bevétel

1.2.1.2. Bevételek eredet szerint

Az *eredet* azt az intézményi szektort jelöli, ahonnan a kifizetés érkezik.

Az intézményi szektorok osztályozása, amelyektől a társadalombiztosítási rendszerek bevételei származnak nem azonos a nemzeti számlákban (ESA 95) használttal.

Vállalatok

Központi kormányzat

Állam és önkormányzat

Társadalombiztosítási alapok

Háztartások

Háztartásokat kiszolgáló non-profit intézmények

A világ más részei

1.2.2. **Kiadások**

A társadalombiztosítási rendszerek kiadásai típusonként vannak osztályozva, amelyek a kiadás természetét vagy okát jelölik: társadalombiztosítási juttatások, adminisztratív költségek, átcsoportosítás más rendszerekbe és más kiadások.

A társadalombiztosítási juttatások a rászorultság ellenőrzése alapján nyújtott és a nem rászorultság ellenőrzése alapján nyújtott támogatásokra vannak felosztva. A társadalombiztosítási juttatások osztályozása tovább van részletezve attól függően, hogy a juttatás pénzben (időszakos vagy egyszeri kifizetéssel) vagy természetben történik. Továbbá létezik egy még részletesebb osztályozás is, amelyben a tételek csak egy vagy csak korlátozott számú funkcióra vonatkoznak a 1.2.3. pontban felsoroltak közül. Ez a további osztályozás az ESSPROS-kézikönyvben található.

Összes kiadás

Társadalombiztosítási juttatások

Társadalombiztosítási juttatások, nem a rászorultság ellenőrzése alapján

Pénzbeli juttatások, nem a rászorultság ellenőrzése alapján

Időszakos pénzbeli juttatások, nem a rászorultság ellenőrzése alapján

Egy összegben kifizetett pénzbeli juttatások, nem a rászorultság ellenőrzése alapján

Természetbeni juttatások, nem a rászorultság ellenőrzése alapján

Társadalombiztosítási juttatások, rászorultság ellenőrzése alapján

Pénzbeli juttatások, rászorultság ellenőrzése alapján

Időszakos pénzbeli juttatások, rászorultság ellenőrzése alapján

Egy összegben kifizetett pénzbeli juttatások, rászorultság ellenőrzése alapján

Természetbeni juttatások, rászorultság ellenőrzése alapján

Adminisztratív költségek

Átcsoportosítás más rendszerekbe

Más rendszerekbe átirányított szociális hozzájárulások

Más átcsoportosítás más belföldi rendszerekbe

Egyéb kiadások

1.2.3. **Juttatások funkció szerint**

A funkció szerinti osztályozás a következő:

Beteg-/egészségügyi ellátás

Rokkantság

Öregség

Túlélő hozzátartozók

Család-/gyermekgondozás

Munkanélküliség

Lakás

Máshová be nem sorolt szociális kirekesztettség

2. NYUGDÍJBAN RÉSZESÜLŐK RÉSZLETES OSZTÁLYOZÁSA

2.1 ADATOK

Nyugdíjban részesülők összesen, kétszeri számítás nélkül

Nyugdíjban részesülők összesen (rokkantsági funkció) kétszeri számítás nélkül

Rokkantsági nyugdíjban részesülők száma, kétszeri számítás nélkül

Csökkent munkaképesség miatti korengedményes nyugdíjban részesülők összesen, kétszeri számítás nélkül

Rokkantsági nyugdíjban részesülők száma (nem rászorultság ellenőrzése alapján) kétszeri számítás nélkül

Csökkent munkaképesség miatti korengedményes nyugdíjban részesülők összesen, (nem rászorultság ellenőrzése alapján) kétszeri számítás nélkül

Rokkantsági nyugdíjban részesülők összesen (rászorultság ellenőrzése alapján) kétszeri számítás nélkül

Csökkent munkaképesség miatti korengedményes nyugdíjban részesülők összesen, (rászorultság ellenőrzése alapján) kétszeri számítás nélkül

Nyugdíjban részesülők összesen (öregségi és túlélő hozzátartozói nyugdíj funkció) kétszeri számítás nélkül

Nyugdíjban részesülők összesen (öregségi funkció) kétszeri számítás nélkül

Öregségi nyugdíjban részesülők összesen, kétszeri számítás nélkül

Előnyugdíjban részesülők összesen, kétszeri számítás nélkül

Részleges nyugdíjban részesülők összesen, kétszeri számítás nélkül

Öregségi nyugdíjban részesülők összesen (nem rászorultság ellenőrzése alapján) kétszeri számítás nélkül

Előnyugdíjban részesülők összesen (nem rászorultság ellenőrzése alapján) kétszeri számítás nélkül

Részleges nyugdíjban részesülők összesen (nem rászorultság ellenőrzése alapján) kétszeri számítás nélkül

Öregségi nyugdíjban részesülők összesen (rászorultság ellenőrzése alapján) kétszeri számítás nélkül

Előnyugdíjban részesülők összesen (rászorultság ellenőrzése alapján) kétszeri számítás nélkül

Részleges nyugdíjban részesülők összesen (rászorultság ellenőrzése alapján) kétszeri számítás nélkül

Nyugdíjban részesülők összesen (túlélő hozzátartozói funkció) kétszeri számítás nélkül

Túlélő hozzátartozói nyugdíjban részesülők összesen (nem rászorultság ellenőrzése alapján) kétszeri számítás nélkül

Túlélő hozzátartozói nyugdíjban részesülők összesen (rászorultság ellenőrzése alapján) kétszeri számítás nélkül

Nyugdíjban részesülők összesen (munkanélküliségi funkció) kétszeri számítás nélkül

Munkaerő-piaci okok miatti korengedményes nyugdíjban részesülők összesen (nem rászorultság ellenőrzése alapján) kétszeri számítás nélkül

Munkaerő-piaci okok miatti korengedményes nyugdíjban részesülők összesen (rászorultság ellenőrzése alapján) kétszeri számítás nélkül

2.2. KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓ

Törvényes vagy előírt nyugdíjkorhatárt nemenként és rendszerenként

Referencia dátum/számítási módszer rendszerenként

3. MELLÉKLET

KÖZZÉTÉTELI SZABÁLYOK FRISSÍTÉSE**1. AZ ESSPROS-ALAPRENDSZER KÖZZÉTÉTELI SZABÁLYAINAK FRISSÍTÉSE****1.1. MENNYISÉGI ADATOK KÖZZÉTÉTELI SZABÁLYAINAK FRISSÍTÉSE A RENDSZEREK CSOPORTOSÍTÁSA ALAPJÁN****1.1.1. Rendszerek csoportosítása kritériumok szerint**

Bizonyos felhasználók jogosultak a rendszerekről csoportosított adatokat közzétenni az ESSPROS rendszerosztályozásával összhangban az 1. melléklet 1.1 részében meghatározott kritériumok szerint („Rendszerek csoportosítása”).

1.1.2. Adatok rendszerenként

Bizonyos felhasználók jogosultak adatokat közzétenni rendszerenként vagy csoportonként azokról az országokról, amelyek a bizalmas adatkezelés érdekében nem adják meg kifejezett hozzájárulásukat a teljes közzétételhez. A rendszerek csoportjainak meg kell felelniük minden egyes érintett tagállam által meghatározott közzétételi szabályoknak.

1.2. MINŐSÉGI ADATOK KÖZZÉTÉTELI SZABÁLYAINAK FRISSÍTÉSE RENDSZERENKÉNT ÉS A JUTTATÁSOK RÉSZLETEZÉSE SZERINT

Az Eurostat jogosult minőségi információt közzétenni rendszerenként és a juttatások részletezése szerint megfelelő támogatással.

2. A NYUGDÍJBAN RÉSZESÜLŐK ADATAIRA VONATKOZÓ KÖZZÉTÉTELI SZABÁLYOK FRISSÍTÉSE**2.1. ÖSSZEVONT KATEGÓRIÁK A NYUGDÍJBAN RÉSZESÜLŐK ESSPROS OSZTÁLYOZÁSÁVAL ÖSSZHANGBAN**

Bizonyos felhasználók jogosultak adatokat közzétenni a hét nyugdíjkategóriáról és az összevont kategóriákról a nyugdíjban részesülők a 2. melléklet 2. részében leírt ESSPROS osztályozásával összhangban (Nyugdíjban részesülők részletes osztályozása).

Bizonyos felhasználók jogosultak adatokat közzétenni a nyugdíjban részesülők aszerinti felosztásáról, hogy a juttatást rászorultság ellenőrzése alapján vagy nem a rászorultság ellenőrzése alapján nyújtják, a 2. melléklet 2. részében leírt ESSPROS osztályozásával összhangban (Nyugdíjban részesülők részletes osztályozása).

2.2. ADATOK RENDSZERENKÉNT

Bizonyos felhasználók jogosultak adatokat közzétenni rendszerenként vagy csoportonként azokról az országokról, amelyek a bizalmas adatkezelés érdekében nem adják meg kifejezett hozzájárulásukat a teljes közzétételhez. A rendszerek csoportjainak meg kell felelniük minden egyes érintett tagállam által meghatározott közzétételi szabályoknak.
